

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > Darbe davaları Yargıtay'da nasıl seyrediyor?

Sedat Ergin

Darbe davaları Yargıtay'da nasıl seyrediyor?

28 Ocak 2020

Yazdır Yazı Tipi

GEÇEN hafta Ankara'daki istinaf mahkemesinin Metin İyidil hakkında verdiği beraat kararının tetiklediği gelişmeler üzerine üç ayrı yazıda muhtelif açılardan darbe davalarının seyrini değerlendirmeye çalıştık. Bugün bütün bu davaların geldiği en son durak olan Yargıtay'da temyiz aşamasındaki duruma kısaca bakacağız.

Yargıtay'daki tabloyu okuyabilmek için öncelikle bütün darbe davalarının toplamını hatırlayalım. 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra Türkiye'nin birçok ilinde ağır ceza mahkemelerinde toplam 289 dava açıldı ve bunlardan 272'si sonuçlandı. Bu rakam 17 Ocak 2020 itibarıyla durumu gösteriyor.

DOSYALARIN YÜZDE 65'İ YARGITAY'DA

Buna karşılık Yargıtay'da A) karar aşamasından geçmiş olan ve bunlara ek olarak B) karar öncesinde bir şekilde Yargıtay'da işlem görmekte olan davaların toplamı 165. Bu rakam da 15 Ocak 2020 tarihindeki durumu yansıtıyor.

Bu verilerden, birinci derece mahkemelerde biten 272 davadan 165'inin (yaklaşık yüzde 60) istinaf aşamasını tamamladığını, yani bölge adliye mahkemelerinden 'onama' ya da 'bozma' şeklinde çıkan kararların bir sonraki kademe olan Yargıtay'a intikal ettiğini anlamamız gerekiyor.

Hemen bu noktada, söz konusu davaların önemli bir bölümünün 2017 yılından itibaren açıldığı dikkate alındığında, birinci derece mahkemelerdeki kararların alınmasının ardından istinaf süreçlerinin göreceli olarak süratli bir şekilde sonuçlandığını belirtebiliriz.

Genel bir gözlem olarak, son derece ayrıntılı bir şekilde yazılan istinaf kararlarına rastlamakla birlikte, kısa 'onama' metinleriyle topu doğrudan Yargıtay'ın sahasına atan kararlarla karşılaşmak mümkün. Bu arada, bazı sanıklar hakkında yeniden yargılama yapma yönünde çıkan istinaf kararları da var. Geçen cumartesi günkü yazımızda konu ettiğimiz üzere, İzmir'deki istinaf mahkemesi Ege Ordu Komutanlığı darbe davasında haklarında mahkûmiyet kararı verilmiş 137 sanıktan 71'inin istinaf başvurularını reddederken, 66'sı hakkında yeniden yargılama yapılmasını kararlaştırmıştı.

22 ONAMA, 16 BOZMA

Ancak asıl odaklanmamız gereken kurum bu dosyalarla ilgili son sözü söylemesi açısından önem taşıyan Yargıtay. Daha doğrusu, Yargıtay'ın FETÖ ve darbe davaları konusunda uzmanlaşmış olan, FETÖ bağlantılı suçlardaki içtihatları koyan 16'ncı Ceza Dairesi...

Peki 15 Temmuz davalarının bu dairedeki durumu nedir? Yargıtay 16'ncı Ceza Dairesi'ne 165 dosyanın intikal ettiğini kaydetmiştik. Şimdi bu dosyaların daire içindeki seyrine bakalım. 16'ncı Ceza Dairesi'nden bugüne kadar 23 dosyada 'onama', 20 dosyada ise 'bozma' kararı çıkmış. Onama kararı, birinci derece mahkeme ve ardından istinaftan gelen bir beraat kararı üzerinde olabileceği gibi hükmedilen bir ceza hakkında da olabilir. Benzer bir durum 'bozma' kararları bakımından da geçerlidir.

Burada dikkat çeken bir nokta, 16'ncı Ceza Dairesi'nin 18 dosyada 'onama-bozma-ret' kararı vermiş olması. Yani, aynı dosyadaki sanıklar açısından kategorik bir şekilde tek yönde standart bir karar yerine sanıkların işledikleri suçların niteliklerine göre farklı doğrultuda kararlar alınmış.

Bu arada, 6 davada da 'düzeltilecek onama' verildiğini ekleyelim. Bundan kararda basit hataların yapıldığı -örneğin ceza süresinin yanlış hesaplanması gibi- durumların düzeltilmesini anlıyoruz.

Ayrıca, eksikler nedeniyle 11 dosya da iade edilmiş.

49 DARBE DOSYASI KARAR MENZİLİNDE

Şimdi Yargıtay'da diğer dosyaların akıbetine bakalım. Halihazırda Yargıtay'a geldikten sonra Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nda üzerinde 'tebliğname' hazırlanmakta olan 19 dosya söz konusu.

Bir sonraki adımda 'ön inceleme' aşamasında olan 19 dosya var. Burada temyiz değerlendirmesinin duruşmalı mı yoksa duruşmasız mı yapılması gerektiği gibi konulara bakılıyor. Heyetin tetkik hâkiminin incelemesi üzerinden kararını vermesinden sonra savcılığın hazırladığı tebliğname sanığa varsa avukatına gönderiliyor ve bu metin üzerinden gönderecekleri savunma bekleniyor.

Savunmanın ulaşmasıyla birlikte sıra 'tevzii hazır' aşamasına geliyor. Bu noktada bir tetkik hâkimi dosyayı tebliğname ve savunma üzerinden değerlendirip, ardından heyete bir sunum yapıyor. İşte bu aşamada bulunan 49 darbe dosyası 16'ncı Ceza Dairesi'nin kararını bekliyor. Ve dairenin başkan **Eyüp Yeşil** dahil toplam 5 üyesi bu dosyaları inceleyerek karar veriyor.

KARARLAR ÇEŞİTLİLİK GÖSTERİYOR

Yargıtay'ın şu ana kadar darbe dosyalarında aldığı kararları nasıl okumalıyız? Aktardığımız veriler, en azından bu aşamada Yargıtay 16'ncı Ceza Dairesi'nin kararlarının genel bir yöneliş olarak çeşitlilik gösterdiğine, bozma ve onama seçenekleri arasında önemli ölçülerde dengeli bir şekilde dağıldığına işaret ediyor.

Kuşkusuz bu kararlara da itirazlar gelecektir. Zaten 16'ncı Ceza Dairesi'nden kararın çıkması dosyanın Yargıtay'da sonuçlandığı anlamına gelmiyor. Yargıtay Başsavcılığı, pekâlâ hazırladığı mütalaa hilafına bir hüküm çıktığında itiraz etme hakkına sahip. Ayrıca unutmayalım ki, Daire'nin bozma kararları birinci derece mahkemede yeniden yargılamayı gerektiriyor. Mahkeme de pekâlâ kendi kararında ısrar edebilir. Bu takdirde, Yargıtay Başsavcılığı'nın itirazlarında olduğu gibi, dosyanın Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'na kadar gitmesinin önü açılabilir. Ayrıca, sanıkların da Daire'nin kararlarına karşı 'düzeltme' talebiyle itiraz hakları var.

Bu arada, darbe davaları içinde Genelkurmay Çatı ve Kara Havacılık gibi çok sanıklı kritik davalar birinci derece mahkemelerde sonuçlanmış olmakla birlikte henüz istinaf sürecini tamamlamadı. Keza en kritik darbe dosyalarından biri olarak görülen Akıncı davasında henüz birinci derece mahkemeden de karar çıkmış değil. Her halükârda Yargıtay'ın darbe davalarında kat etmesi gereken daha uzun bir mesafe var.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr